

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
HESAP UZMAN YARDIMCILIĞI
GİRİŞ SINAVI

İKTİSAT

- Sınav Tarihi ve Saati** : 12 Mayıs 2007 – 9.30
Sınav Süresi : 3,5 (üç buçuk) saat
Not : a) Sınav soruları 3 (üç) sayfadır.
b) Hesap makinesi kullanılmayacaktır.
c) Sorular cevap kitapçığı ile birlikte iade edilecektir.
d) I ve III. sorular 2'şer puan II ve IV. sorular 3'er puandır.

SORULAR

SORU I- Aşağıdaki kavramları kısaca açıklayınız.

- a) Wicksell'in Ödünç Verilebilir Fonlar Kuramı
b) Linder Hipotezi (Tercihlerde Benzerlik Hipotezi)
c) Tüketim Bulmacası
d) Arrow İmkansızlık Teoremi

SORU II- SNM Şirketi, ülke geneline dağılmış çok sayıda sinemadan oluşan bir eğlence merkezi zincirini işletmektedir. Söz konusu sinemaların buldukları yere göre salon büyüklükleri de değişmektedir.

Şirket yönetimi, her sinemaya bir adet mısır patlatma makinesi yerleştirerek, film izleyicilerine karton kutular içinde taze patlamış mısır satmayı planlamaktadır. Sinemaların seyirci kapasitesine paralel olarak, her sinemadaki yıllık ürün satışının 20.000 kutu ile 280.000 kutu arasında değişeceği tahmin edilmektedir. Bir kutu patlamış mısırın satış fiyatı 2 YTL olacaktır.

Şirketin kiralamaı düşündüğü üç değişik modeldeki mısır patlatma makinesine ilişkin kapasite ve maliyet bilgileri aşağıda gösterilmiştir.

MAKİNE MODELLERİ			
	Ekonomi	Normal	Süper
Yıllık Kapasite	50.000 Kutu	120.000 Kutu	300.000 Kutu
Maliyetler			
- Yıllık Kira Bedeli	8.000 YTL	11.000 YTL	20.000 YTL
- Mısır Maliyeti (Kutu Başına)	0.13 YTL	0.13 YTL	0.13 YTL
- Kutu Maliyeti (Kutu Başına)	0.08 YTL	0.08 YTL	0.08 YTL
- Diğer Maliyetler(Kutu Başına)	0.22 YTL	0.14 YTL	0.05 YTL

İstenenler:

a) Mısır patlatma makineleri tam kapasite ile çalıştığında, patlamış mısır satışından elde edilecek olan yıllık kazanç tutarlarını her bir makine modeli için ayrı ayrı hesaplayınız.

b) Hangi satış seviyesinde, ekonomi ve normal mısır patlatma makinelerinin her biri için aynı yıllık kazanç elde edilebilir?

c) Yıllık satış tutarları dikkate alındığında, hangi model makine hangi satış aralıklarında (... YTL ile .. YTL arasındaki satışlar gibi) daha karlıdır?

d) İşletme yönetimi, hangi sinemaya hangi model makine satın alacağını belirlemek üzere; her sinema için ayrı karlılık hesaplaması yapmak yerine, tüm zincir için geçerli ve sadece ilgili sinemadaki koltuk sayısını bilmenin yeterli olacağı bir yöntem geliştirebilir mi? Açıklayınız. Söz konusu yöntemin zayıf taraflarını ayrıca belirtiniz.

SORU III- Para politikasının likidite etkisini tanımlayarak, para talebinin faiz haddine tümüyle duyarsız ve sonsuz duyarlı olduğu durumlarda bu etkinin yaratacağı sonuçları tartışınız.

SORU IV- a) Türkiye'nin 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin ödemeler dengesine ait bazı bilgiler aşağıda yer almaktadır.

ÖDEMELER DENGESİ (Milyar ABD Doları)		
	2005	2006
İhracat (Fob)	73,5	85,3
Doğrudan Yatırımlar (Net)	8,7	19,2
Diğer Yatırımlar (Net)	16,2	14,2
Cari Transferler	1,5	1,7
İthalat (Cif)	(-) 116,8	(-) 137,3
Turizm (Net)	15,3	14,1
Portföy Yatırımları (Net)	13,4	7,3
Bavul Ticareti	3,5	6,4
Diğer Hizmet Gelirleri (Net)	(-) 0,1	(-) 0,6
Uyarılma: Navlun ve Sigorta	6,3	5,5
Gelir Dengesi	(-) 5,8	(-) 6,6
Net Hata ve Noksan	2,2	(-) 3,2

Tablodaki bilgiler ışığında, ilgili yıllara ilişkin ödemeler dengesini ana ve alt başlıkları ile birlikte daha düzenli olarak yeniden oluşturarak, aşağıda belirtilen tutarları hesaplayınız.

- Resmi Rezervlerdeki Değişim
- Dış Ticaret Dengesi
- Hizmetler Dengesi
- Toplam Dış Finansman İhtiyacı
- Toplam Dış Finansman

b) Türkiye'nin 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin "Cari İşlemler Dengesi"ni, gerekli diğer bilgilerden de faydalanarak, son zamanlarda kullanılmaya başlanılan "Cari Açığın Kalitesi" anlayışı çerçevesinde değerlendiriniz.

c) Ödemeler dengesinin ana unsurlarından birisi olan "Net Hata ve Noksan" kaleminin mahiyetini ve nasıl oluştuğunu, diğer kalemlerin saptanma yöntemlerini de dikkate alarak açıklayınız.

d) Aşağıda belirtilen işlemlerin ödemeler dengesinin hangi kalemleri üzerinde nasıl bir etki yaratacağını gerekçeleri ile birlikte belirtiniz.

- Yurtiçinde yerleşik bir şirket, 100.000 dolarlık bir ihracat gerçekleştirmiş ve mal bedeli alıcı tarafından ihracatçının yurtiçinde yerleşik bir banka nezdindeki döviz tevdiat hesabına transfer edilmiştir.

- Yurtiçinde yerleşik bir banka, yurtdışında yerleşik bankalardan 2.000.000 dolar tutarında sendikasyon kredisi kullanmıştır.

- Yurtiçinde yerleşik bir ithalatçı, 2005 yılı Aralık ayında yurtdışından 300.000 dolar tutarında mal alımı yapmış ve anlaşma gereğince mal bedelini ithal tarihinden iki ay sonra ödemiştir.

- Yurtdışında yerleşik bir şirket, yurtiçinde yerleşik başka bir şirketin sermayesinin %20'sine sahip olması nedeniyle elde ettiği 200.000 dolarlık kar payını yurtdışına transfer etmiştir.